

А К Т

лісопатологічного обстеження лісових насаджень на доцільність призначення в них
вибіркової санітарної рубки на території об'єктів природно-заповідного фонду
філії "Подільський лісовий офіс" ДП "Ліси України" Шепетівське
надлісництво.

20 червня 2025 року

м. Шепетівка Хмельницької області

Нами, провідним інженером-лісопатологом сектору моніторингу стану лісових насаджень філії "Вінницялісозахист" державного спеціалізованого лісозахисного підприємства "Київлісозахист" (далі - філія "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист") - Тамари ІВАЦКО, інженером - лісопатологом І-категорії сектору нагляду, обліку та прогнозу філія "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" - Олексієм РАДЕВИЧЕМ, (на підставі листа Філії "Подільського лісового офісу" від 11.06.2025 року за №583 1/38-4-1-2025), головним спеціалістом відділу лісового господарства Південно - Західного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства Костянтином БАБІЙ, начальником відділу заповідної справи та зв'язків з громадкістю Вікторією ВОЙТИШИНОЮ, інженером охорони і захисту лісу І категорії відділу охорони та захисту лісу Філії "Подільський лісовий офіс" ДП "Ліси України" - Андрієм Шишкіним, лісничим Самчиківського лісництва - Володимиром МАРКЕВИЧЕМ, лісничим Старокостянтинівського лісництва - Максимом ЧЕРНЯВСЬКИМ, лісничим Мальованського лісництва Максимом МИХАЛЬЧУКОМ в період з 16.06. по 20.06.2025 року, проведено лісопатологічне обстеження (у відповідності п. 8, 9 Порядку організації та захисту лісів затвердженого постановою КМУ від 20 травня 2022 р. № 612) для планування та здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2025 рік, в лісових насадженнях, що знаходяться в постійному користуванні Шепетівського надлісництва Філії "Подільський лісовий офіс" ДП «Ліси України». Обстеженням встановлено наступне:

Коротка таксаційна характеристика лісових насаджень, відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування 2021 року ДП "Старокостянтинівське лісове господарство" та ДП "Шепетівське лісове господарство" представлено для лісопатологічного обстеження, причини призначення заходів та ступінь пошкодження насаджень:

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Номер ділянки	Площа, що потребує проведення заходів, га	Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування							категорія лісів	вид запланованих заходів	Причини призначення заходів	Ступінь пошкодження насаджень
						склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, м3 на 1 га				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Регіональний ландшафтний парк "Мальованка" Мальованське л-во																
Мальованське	58	5	37.0	(1)	5.0	10СЗ+БП	104	0.70	2	25	36	380	1	ВСП	малий та великий соснові лубоїди, заболонник березовий	слабкий
	83	4	17.0		17.0	10СЗ+БП	94	0.60	2	24	36	310	1	ВСП	малий та великий соснові лубоїди, заболонник березовий	середній

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Малованське	118	10	6.9		6.9	6С32Д31В ЛЧ1ОС	110	0.60	1	28	32	320	1	ВСП	малий та великий соснові лубоїди, заболонник дубовий	середній
	120	5	12.7		12.7	10СЗ	94	0.60	1	28	36	380	1	ВСП	малий та великий соснові лубоїди	слабкий
Разом ВСП по лісництву					41.6											
Лісовий заказник місцевого значення "Ладизький"																
Самчиківське	32	7	1.5		1.5	4Д34Г31В РС1ЛПД+ ЯЗ	90	0.60	1	26	36	230	1	ВСП	заболонник дубовий, златки, вусач дубовий малий, лубоїди ясеневі, вітровал	середній
	Разом ВСП по лісництву					1.5										
Загальнозоологічний заказник місцевого значення "Андронівський"																
Старокостянтинівське	1	6	7.6		7.6	5Я33Г31 ДЗ1КЛГ	84	0.60	1	25	30	220	1	ВСП	малий та великий ясеневі лубоїди, комплекс златок, заболонник березовий, вітровал	середній
	Разом ВСП по лісництву					7.6										
Всього ВСП по Шепетівському надлісництві філії "Подільський лісовий офіс" ДП "Ліси України"					50.7											

Лісопатологічне обстеження лісових насаджень, що належать Шепетівському надлісництву філії "Подільський лісовий офіс" ДП "Ліси України" проводилося без валки модельних дерев шляхом візуального обстеження деревостанів, а також повалених дерев на ділянці або на суміжній з нею для визначення видового складу стовбурових шкідників з метою визначення причин всихання лісових насаджень, стану осередків розмноження шкідників та хвороб лісу, а також визначення видів, обсягів, строків, місць та особливостей здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Загальна обстежена площа 50,7 га.

По причинах розладнання та деградації насаджень в загальному по підприємству (за переважаючим збудником хвороби/шкідником):

Вид шкідників, хвороб та інших патологій	Ступінь пошкодження			
	слабкий	середній	сильний	Всього
малий та великий ясеневі лубоїди		7.6		7.6
соснові лубоїди	17.7	23.9		41.6
заболонник дубовий		1.5		1.5
Разом	17.7	33.0		50.7

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень:

Основними причинами розладнання обстежених насаджень, що призводить до всихання дерев є пошкодження стовбуровими шкідниками. На відмираючих та дуже ослаблених деревах виявлено сліди поодинокого заселення стовбуровими шкідниками, а сухостійні та всихаючі дерева характеризуються заселенням та відпрацюванням ними, про що свідчить наявність льотних отворів на стовбурах дерев. Переважна кількість дерев, що відносяться до сухостою минулих років відпрацьовані стовбуровими шкідниками родин златок (Buprestidae), в незначному відсотку – представниками родин вусачів (Cerambycidae). Сухостійні дерева поодинокого та групового розміщення.

Основними виявленими видами на ЯЗ є лубоїд ясеневий великий (*Hylesinus crenatus* F.), лубоїд ясеневий малий (*Hylesinus fraxini* Panz.) та заболонник струменястий (*Scolytus multistriatus* Marsh.), на ДЗ - златки (Buprestidae) (дубова, бронзова та зелена вузькотіла), вусач дубовий малий (*Cerambyx scopolii* Fuessly), а також заболонник дубовий (*Scolytus intricatus* Ratz.), на грабі поодиноким зустрічається заболонник грабовий (*Scolytus carpini* Ratz.), та свердлики листяний (*Elateroides dermestoides* L.), на березі переважно заболонник березовий (*Scolytus ratzeburgifans*).

Основними причинами розладнання обстеженого соснового насадження є діяльність комплексу стовбурових шкідників у видовому складі яких на сосні провідне місце посідають лубоїди соснові - лубоїд сосновий малий (*Blastophagus minor* Hart.), лубоїд сосновий великий (*Blastophagus piniperda* L.), в меншій мірі - короїд верхівковий (*Ips acuminatus* Gyll.) та короїд-стенограф (*Ips sexdentatus* Boern.).

Також причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев внаслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників середовища, що супроводжується заселенням та пошкодженням деревини стовбуровими шкідниками, які є переносниками інших патогенних мікроорганізмів. Разом з тим поодиноким спостерігаються вітровальні та вітроламані дерева, а також дерева з ухилом більше 30 градусів, та з дугоподібно зігнутими стовбурами.

Обстеженні лісові насадження є небезпечними осередками подальшого розповсюдження вторинних (стовбурових) шкідників і відносяться до II класу біологічної стійкості.

При обстеженні лісових ділянок, які потребують призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів, не виявлено ознак відведення дерев в рубку відповідно до п.26 Санітарних правил в лісах України.

Для поліпшення санітарного стану лісів та відповідно до Санітарних правил в лісах України рекомендовано провести вибіркові санітарні рубки (ВСР) на загальній площі 50,7 га.

Під час проведення даного обстеження лісовій охороні надавалась методична допомога з питань лісозахисту.

Примітка: відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проводиться силами лісової охорони Шепетівського надлісництва філії "Подільський лісовий офіс" ДП "Ліси України"

ПРОПОЗИЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Відповідно п. 5 Санітарних правил в лісах України скласти перелік заходів з поліпшення санітарного стану лісів (додаток 1) та погодити з філією "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист", Південно-Західним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства і Департаментом екології та природних ресурсів Хмельницької ОДА.
2. Рубки провести згідно Санітарних правил в лісах України.
3. З метою недопущення появи та розповсюдження стовбурових шкідників та збереження технічних якостей деревини рубки поліпшення санітарного стану лісів необхідно провести в максимально стислі терміни з урахуванням сезонного розвитку шкідників і хвороб лісу.
4. Осередки шкідників та хвороб лісу виявлені даним лісопатологічним обстеженням поставити на облік.

Акт складений в чотирьох примірниках:

- 1-й - філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист";
- 2-й - Південно-Західному міжрегіональному УЛМГ;
- 3-й -Шепетівському надлісництву філії "Подільський лісовий офіс" ДП "Ліси України
- 4-й - Хмельницькій обласній військовій адміністрації.

ПІДПИСИ :

Провідний інженер-лісопатолог сектору моніторингу стану лісових насаджень філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист"

Інженер - лісопатолог І-категорії сектору нагляду, обліку та прогнозу філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист"

Головний спеціаліст відділу лісового господарства Південно - Західного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства

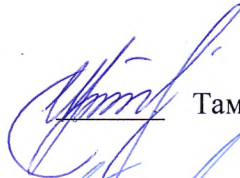
Начальник відділу заповідної справи та зв'язків з громадкістю

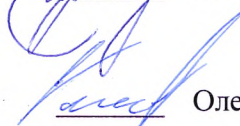
Інженер охорони і захисту лісу І категорії відділу охорони та захисту лісу філії "Подільський лісовий офіс" ДП "Ліси України"

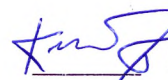
Лісничий Самчиківського лісництва філії "Подільський лісовий офіс" ДП "Ліси України"

Лісничий Старокостянтинівського лісництва філії "Подільський лісовий офіс" ДП "Ліси України"

Лісничий Мальованського лісництва філії "Подільський лісовий офіс" ДП "Ліси України"

 Тамара ІВАЦКО

 Олексій РАДЕВИЧ

 Костянтин БАБІЙ

 Вікторія ВОЙТИШИНА

 Андрій ШИШКІН

 Володимир МАРКЕВИЧ

 Максим ЧЕРНЯВСЬКИЙ

 Максим МИХАЛЬЧУК